

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

“Історія та археологія”

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

за спеціальністю	В9 Історія та археологія
галузі знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
освітня кваліфікація	доктор філософії з історії та археології

**Л ь в і в
2 0 2 5**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ АРКУШ**про внесення змін до освітньо-наукової програми
“Історія та археологія”**

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В9 Історія та археологія
Кваліфікація	доктор філософії з історії та археології

Зміни внесено відповідно до:

рішення вченої ради Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (протокол від 25.08.2025 року №1) та введено в дію наказом начальника Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного від 27.08.2025 року №831-ОД; освітньо-наукова програма оновлена та викладена із змінами, зокрема:

відповідно до пункту 2 частини другої статті 16 розділу V Закону України “Про вищу освіту” освітньо-наукову програму “Історія та археологія”, у 2025 році було переглянуто та внесено зміни до:

складу стейкхолдерів – внесено начальника інституту психологічної підтримки персоналу Ролюка О.В.;

переліку вибіркових компонентів програми – з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти внесено дисципліну “Військово-політичні конфлікти та безпекові імперативи у глобальному світі”;

освітній компонент ОК7 Методологічні основи наукових досліджень зменшений в обсязі до 3,5 кредитів ЄКТС та визначено його проведення у першому семестрі;

освітній компонент ОК8 Культура наукової комунікації збільшений в обсязі до 3,5 кредитів ЄКТС та визначено його проведення у другому семестрі.

ПЕРЕДМОВА

ВРАХОВАНО:

1. Результати анкетування здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою “Історія та археологія” (випускники 2023 та 2024 років).
2. Зауваження і пропозиції стейкхолдерів.
3. Досвід реалізації освітньо-наукової програми.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В9 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії, доктор філософії з історії та археології; Philosophy Doctor, Philosophy Doctor of History and Archaeology
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія; History and Archaeology
Тип диплому на обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, обсяг освітньої складової 58 кредитів ЄКТС. Термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, сертифікат № 11811 від 05.05.2025 (до 01.07.2027)
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL– 8 рівень
Передумови	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Мова(и) викладення	Українська та англійська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.asv.mil.gov.ua/?q=publicna-informaciya
2 – Мета освітньої програми	
підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців Сухопутних військ, які інтегрують у собі якості історика, глибоко обізнаного у сучасних досягненнях воєнно-історичної науки та навички трансляції академічного знання про минуле у військовій сфері, здатних реагувати на суспільні запити.	
3 – Характеристика програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявністю))	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В9 Історія та археологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна Професійні акценти: забезпечення оволодіння концептуальними знаннями в

	сфері воєнної історії, високий ступінь самостійності, академічна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-наукова програма “Історія та археологія” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії у галузі “Гуманітарні науки” за спеціальністю “Історія та археологія” спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців здатних вирішувати значущі проблеми у галузі військово-історичних досліджень, розширювати та переоцінювати вже існуючі знання та професійні практики на підставі концептуальних та методологічних знань у галузі історичних наук. Ключові слова: воєнна історія, війна, воєнний конфлікт, збройні сили, армія, військова політика, бойові дії.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма дозволяє створити індивідуальну освітню траєкторію здобувачем вищої освіти; забезпечує його професійний розвиток як науковця, так і військового; дає можливість здобувачеві збалансувати свої знання щодо науково-дослідницької, науково-педагогічної, науково-практичної та організаційної діяльності Особливість програми полягає у врахуванні специфіки діяльності Збройних сил України, зокрема, досвіду застосування в умовах бойових дій під час відбиття російської агресії, стратегічного курсу країни на євроатлантичну інтеграцію.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Наукові та науково-педагогічні посади у вищих військових навчальних закладах, органах військового управління
Подальше навчання	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також

	інших споріднених галузях знань: - курси офіцерів об'єднаних штабів (L-3); - курси вищого керівного складу (L-4); - здобуття наукового ступеня доктора наук; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі й за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчальні дисципліни освітньо-наукової програми заохочують до активної роботи над дисертаційним дослідженням, формують вміння до його організації, виконання, оприлюднення, апробації та реалізації наукових результатів українською та англійською мовами. Загалом застосовується проблемно-орієнтований підхід до проведення занять. Викладання здійснюється на засадах академічної доброчесності, колегіальності, відповідальності та високої академічної культури. Основними видами занять є лекція, семінар, групове, практичне заняття, консультація, самостійна робота.
Оцінювання	Вхідний контроль (вступні випробування). Поточний контроль (опитування, виконання індивідуальних завдань з підготовки частин дисертаційного дослідження). Підсумковий контроль (екзамени, диференційовані заліки). Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі військово-історичних досліджень, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

	<p>ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-5. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-6. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК-7. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК-8. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, необхідними для формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності</p>	<p>ФКс-1. База знань. Мати глибокі обґрунтовані знання основних подій та процесів світу; в повному обсязі володіти комплексними знаннями у спеціальній області дослідження в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної історичної області дослідження.</p> <p>ФКс-2. Інформаційний менеджмент. Здатність визначати, мати доступ, аналізувати та синтезувати комплекс інформації з різних джерел, документів та текстів для розгляду та вирішення відповідних історичних задач на основі принципів науковості, історизму та об'єктивності.</p> <p>ФКс-3. Знання ресурсів (включаючи ті, що базуються на інформаційно-комунікаційних технологіях), доступних для дослідження в спеціальній історичній області та суміжних областях. Здатність використання сучасних методологій, методів та інструментів в розробці проблем військово-історичних розвідок.</p> <p>ФКс-4. Аналіз історичних документів. Здатність знаходити, відбирати,</p>

	<p>контекстуалізувати, інтерпретувати та класифікувати значні масиви архівного та документального матеріалу.</p> <p>ФКс-5. Індивідуальне дослідження. Здатність планувати та на основі дослідження робити внесок до історико-спеціальних та історико-воєнних знань; розв'язувати комплексні проблеми, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері військово-історичних досліджень з урахуванням курсу країни на євроатлантичну інтеграцію.</p> <p>ФКс-6. Розробка програми та менеджмент. Розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи комплексного міждисциплінарного дослідження в історії, соціальних, гуманітарних і воєнних науках.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>РН-1. Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації, в межах та поза областю дослідження.</p> <p>РН-2. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті.</p> <p>РН-3. Здатність детально розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників відповідний добре обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі.</p> <p>РН-4. Здатність завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>РН-5. Здатність детально розробляти та переконливо презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей.</p> <p>РН-6. Здатність представляти свої результати дослідження іноземною</p>

	<p>мовою.</p> <p>РН-7. Здатність готувати підбір матеріалу для преси, публікувати їх у пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>РН-8. Здатність використовувати облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси, щоб локалізувати джерела та документальний матеріал, корисний для свого власного дослідження.</p> <p>РН-9. Здатність аналізувати та посилатися на відповідні основні роботи в письмовій формі, через усні виступи, презентації та в дисертації.</p> <p>РН-10. Здатність планувати оригінальний вклад на основі дослідження до військово-історичних знань, пов'язаних з важливою задачею, який є відповідної якості для друку.</p> <p>РН-11. Знання основних можливостей наукової співпраці для соціальних та гуманітарних наук, виходячи з позитивних/негативних аспектів власної області дослідження.</p> <p>РН-12. Обізнаність та здатність взаємодіяти інтелектуально з найновішими дослідженнями в галузі військової історії.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні та наукові працівники, які мають високий рівень професійної та академічної кваліфікації, роботодавці, професіонали та практики-експерти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Ад'юнктам надається доступ до всіх ресурсів навчального середовища Національної академії, зокрема, аудиторного фонду, навчальних бібліотек, комп'ютерних та спеціалізованих класів, конференц-залів, мережі Інтернет та внутрішньо академічної мережі Moodle; для організації дозвілля: спортивні майданчики, стадіони, гуртожитки</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Ад'юнктам доступні усі ресурси бібліотек Національної академії, електронної бібліотеки Центрального репозиторію ресурсів системи дистанційного навчання Збройних Сил України.</p> <p>Достатність інформаційного та навчально-методичного забезпечення підтверджується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпеченістю бібліотек Національної академії необхідною кількістю вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого профілю; - наявністю доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю; - наявністю офіційного веб-сайту Національної академії, на якому розміщена освітньо-наукова програма, навчальний план, силабуси навчальних дисциплін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється відповідно до угод та меморандумів із закладами НАН України, ЗВО та науковими організаціями про наукову та науково-технічну співпрацю
Міжнародна кредитна мобільність	Здійснюється у встановлених законодавством України щодо збереження державної таємниці межах відповідно до угод про співпрацю із закордонними військовими ЗВО, спільних освітньо-наукових проектів (DEEP UKRAINE Programme), залучення до міжнародних конференцій
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачене

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньої професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
1. Здобуття глибинних знань зі спеціальності			
ОК 1	Методи історичного дослідження	5	Е
ОК 2	Історіографія та джерелознавство	3	3
ОК 3	Розвиток армій та військової справи у ХХ – ХХІ ст.	3	3
ОК 4	Военно-політична історія України	3	Е
2. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями			
ОК 5	Філософія наукового світогляду	4	3
ОК 6	Сучасні методи викладання історичних дисциплін у ВНЗ	3	3
3. Набуття універсальних навичок дослідника			
ОК 7	Методологічні основи наукових досліджень	3,5	Е
ОК 8	Культура наукової комунікації	3,5	3
4. Здобуття мовних компетентностей			
ОК 9	Іноземна мова (для наукових досліджень)	12	Е
Практика			
ОК 10	Педагогічна (наукова) практика	3	3
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		43	
5. Наукова складова			
	Наукове дослідження	182	Захист
Вибіркові компоненти ОНП			
1. Здобуття глибинних знань зі спеціальності			
ВК 1	Історія російсько-української війни	3	3
ВК 2	Історія розвитку озброєння та військової техніки у ХХ-ХХІ ст.	3	3
ВК 3	Военно-політичні аспекти української національної революції 1917-1921 рр.	3	3
ВК 4	Історична біографістика	3	3
ВК 5	Руйнування історичних міфів. Як перемогти на інформаційному фронті	3	3
ВК 6	Військово-політичні конфлікти та безпекові імперативи у глобальному світі	3	3
2. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями			
ВК 7	Професійна етика та психологія вищої школи	3	3
ВК 8	Ораторська майстерність викладача вищої військової школи	3	3
3. Набуття універсальних навичок дослідника			
ВК 9	Нормативно-правові основи вищої освіти	3	3
Загальний обсяг вибірових компонентів, які може вибрати здобувач		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		(58) 240	

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Дисертація повинна мати обсяг основного тексту 6,5-9 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН України.

Атестація здійснюється відкрито і публічно за умови виконання вимог законодавства України у сфері охорони державної таємниці.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання ад'юнктом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу ступеня доктора філософії.